

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D., ve věci

žalobce: **P. D.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2022, č. j. MD-9124/2022-160/5,
takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2022, č. j. MD-9124/2022-160/5 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), jímž bylo podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní

řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“) zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravněsprávních činností (dále jen „**správní orgán prvního stupně**“) ze dne 10. 1. 2022, č. j. MHMP 40566/2022/Ant (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím uznal správní orgán prvního stupně žalobce vinným tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s ustanovením § 10 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o provozu na pozemních komunikacích**“) nezajistil, aby dne 1. 6. 2021 v 13:41 hodin v Praze 4, ul. Spořilovské – Hlavní (v blízkosti sloupu veřejného osvětlení č. 415030), směr centrum, byly při užití vozidla na pozemní komunikaci dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o provozu na pozemních komunikacích. Dosud nezjištěný řidič se dne 1. 6. 2021 v 13:41 hodin v Praze 4, ul. Spořilovské – Hlavní (v blízkosti sloupu veřejného osvětlení č. 415030, směr centrum (úseku označeném svislou dopravní značkou „č. B 20a Nejvyšší dovolená rychlost“ – v daném případě byla nejvyšší dovolená rychlost v kilometrech za hodinu na značce vyjádřena číslem 50), neřídil tímto dopravním značením, když jel s motorovým vozidlem tovární značky X, registrační značky X, rychlostí 89 km/h (po odečtení odpovídající možné odchylky měřicího zařízení), čímž překročil nejvýše zde dovolenou rychlost o 39 km/h [tj. že dosud nezjištěný řidič spáchal přestupek podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích a to porušením ustanovení § 4 písm. c) téhož zákona].
3. Výše popsaným jednáním se tedy žalobce podle správního orgánu prvního stupně dopustil přestupku podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích porušením ustanovení § 10 odst. 3 uvedeného zákona. Za to mu byla ve smyslu ustanovení § 125f odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích za použití ustanovení § 125c odst. 5 písm. f) téhož zákona uložena pokuta ve výši 3 000 Kč a povinnost uhradit správnímu orgánu prvního stupně náhradu nákladů řízení v paušální částce 1 000 Kč.

II. Podstatný obsah žaloby

4. Žalobce v podané žalobě předně namítal nezákonnost odložení přestupku řidiče vozidla a zahájení řízení s provozovatelem vozidla. V této souvislosti citoval ustanovení § 125f odst. 5 písm. a) zákona o provozu na pozemních komunikacích a část jím podaného odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. V citované části odvolání namítal, že správní orgán prvního stupně uvedl, že zjistil, kdo vozidlo řídil, a obdržel též návrh na vyslechnutí svědka v dané věci. K odložení věci řidiče vozidla a zahájení řízení o přestupku provozovatelem vozidla tak došlo nezákonně. Dále namítal, že správní orgán prvního stupně se v prvostupňovém rozhodnutí vůbec nezabýval naplněním zákonných podmínek pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, což zakládá nepřezkoumatelnost tohoto rozhodnutí. Uvedené odvolací důvody žalovaný podle žalobce zcela ignoroval a nevypořádal je. Napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
5. Rovněž žalobce zmínil, že žalovaný shodně se správním orgánem prvního stupně ignoroval i skutečnost, že se ke spáchání přestupku písemně přiznal, a to v postavení obviněného z přestupku. Nadto navrhl vyslechnout ve věci svědka. S tímto důkazním

návrhem se však správní orgány nijak nevypořádaly, což také zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

6. Za nelogickou a účelovou pak žalobce označil argumentaci žalovaného týkající se znemožnění získání důkazů, pro které by bylo možno shledat jej vinným z přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích. K tomu podotkl, že není zřejmé, jaké důkazy znemožnilo jeho nedostavení se k ústnímu jednání získat. Ústní jednání podle něj slouží k provádění již existujících důkazů, nikoliv k získávání důkazů nových. Správní orgán prvního stupně v rámci ústního jednání žádné nové důkazy neopatřil ani neprovedl. Není tedy jasné, z jakého důvodu bylo ústní jednání vůbec nařízeno a on sám předvolán, když jeho osobní účast nebyla k ničemu nutná.
7. Následně žalobce uvedl, že v souladu s platnou právní úpravou správní orgán obligatorně ústní jednání nenařizuje. Nařídí jej pouze v případě, že je to nezbytné pro zjištění stavu věci. O takový případ se však podle jeho názoru nejednalo, když skutkový stav zjistil správní orgán prvního stupně na základě písemných podkladů obsažených ve spisu. Nebyl tedy vůbec oprávněn ústní jednání nařídít. K tomu žalobce dodal, že písemně učiněné přiznání nebylo třeba činit opakovaně a nedostavení se k ústnímu jednání, jež nemělo být vůbec nařízeno, přirozeně nepředstavuje důvod pro odložení věci. Jeho písemné vyjádření tak představovalo důkaz, že vozidlo řídil právě on, a správní orgány byly povinny toto vyjádření jako důkaz hodnotit, což však neučinily. Taktéž žalobce znovu podotkl, že navrhl ve věci vyslechnout svědka. Existovaly tedy důkazní prostředky vedoucí ke zjištění pachatele přestupku, které správní orgány bezdůvodně neprovedly.
8. Závěrem podané žaloby žalobce shrnul, že správní orgán prvního stupně postupoval nezákonně a čistě účelově, když řízení s řidičem vozidla zastavil, přestože mu byla vina prokázána. Nezákonné proto bylo i následné zahájení řízení s provozovatelem vozidla. Žalovaný pak postupoval nezákonně, když tento postup správního orgánu prvního stupně potvrdil.
9. Z výše uvedených důvodů tak žalobce navrhl zdejšímu soudu, aby zrušil napadené rozhodnutí i prvostupňové rozhodnutí a uložil žalovanému povinnost uhradit mu náklady řízení.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 14. 6. 2022 nejprve podrobně popsal průběh předcházejícího správního řízení a shrnul námitky uplatněné v podané žalobě. Následně se k uplatněným námitkám vyjádřil.
11. Konstatoval, že žalobní námitka týkající se ignorování a nevypořádání argumentů žalobce je lichá, a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Podotkl také, že Nejvyšší správní soud a Ústavní soud se zabývaly shodnou situací s tím, že pouhé přiznání není bez dalšího dostatečným podkladem pro uznání viny. Žalobce dle jeho názoru reagoval na výzvu k podání vysvětlení sdělením, v němž označil za řidiče předmětného vozidla sám sebe, a následně se v řízení aktivně projevil pouze omluvou z nařízeného ústního jednání, opětovným přiznáním k řízení vozidla a návrhem na výslech svědka. Tento svědek však byl podle žalovaného v minulosti uváděn jinými účastníky řízení jako řidič, jenž měl řídit jejich vozidlo, což se však neprokázalo. V této

souvislosti odkázal na řízení vedená pod sp. zn. 818/2020-160-SPR a sp. zn. 1003/2020-160-SPR s tím, že uvedení této osoby jako svědka působí nedůvěryhodně. Dále poukázal na odvolání podané žalobcem proti usnesení správního orgánu prvního stupně, jímž bylo zastaveno řízení o přestupku řidiče vozidla, a uzavřel, že žalobce nevyvinul v průběhu zahájeného řízení o přestupku řidiče vozidla žádnou aktivitu.

12. Následně žalovaný poznamenal, že se tvrzeními žalobce zabýval. Jeho přiznání pak označil za absurdní a účelové. Taktéž citoval část rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2019, č. j. 6 As 115/2019-28, a uvedl, že žalobce by byl jako řidič vozidla potrestán shodnou pokutou a navíc by mu byly zaznamenány i body v bodovém hodnocení řidiče. Zvolený postup proto postrádá logiku, přičemž jej lze vyhodnotit jako zřejmou obstrukci.
13. Dle žalovaného je žalobce osobou znalou správního řádu, a to vzhledem k četnosti správních řízení vedených s ním správním orgánem prvního stupně a obsahu jeho podání v jednotlivých řízeních. Měl by tedy vědět, že jeho pasivita povede k zastavení řízení o přestupku řidiče vozidla. V této souvislosti poukázal na další konkrétní řízení vedená správním orgánem prvního stupně, v nichž žalobce postupoval stejně. Pokud by přitom byl žalobce vždy pravomocně uznán vinným z přestupku řidiče vozidla, již by s velkou pravděpodobností dosáhl 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče.
14. Rovněž žalovaný zmínil, že i kdyby se žalobce po zahájení řízení o přestupku řidiče vozidla v zaslaném sdělení opakovaně přiznal ke spáchání předmětného přestupku, nebylo by to dostatečným důkazem pro uznání jej vinným. V daném případě se to však podle něj nestalo. K tomu odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 864/11, a také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115.
15. Žalovaný tedy shrnul, že tvrzení žalobce jsou nevěrohodná, neboť ten ve správních řízeních obstruuje a v některých zneužívá právo volbou nekontaktního zmocněnce, přičemž výsledkem takového jednání má být uplynutí promlčecí doby. Závěrem svého vyjádření navrhl zdejšímu soudu, aby s ohledem na uvedené skutečnosti podanou žalobu zamítl a rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

IV. Replika žalobce

16. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou ze dne 29. 6. 2022. Předně v této replice uvedl, že se již opakovaně vyjádřil k důvodům, proč rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2019, č. j. 6 As 115/2019-28, na jeho případ nedopadá. V řízení o přestupku řidiče vozidla se totiž ke spáchání předmětného přestupku přiznal v postavení obviněného, přičemž takové přiznání je na rozdíl od podání vysvětlení procesně přípustným důkazem. Navíc navrhl vyslechnout ve věci svědka a tímto důkazním návrhem se správní orgány vůbec nezabývaly a bezdůvodně ho neprovedly.
17. Dále žalobce podotkl, že dle žalovaného musí provozovatel vozidla reagovat na výzvu k uhrazení určené částky nebo na výzvu k podání vysvětlení jediné lhaním o totožnosti řidiče, jelikož sdělit pravdu je absurdní a účelové. Bezpředmětná pro dané řízení je podle něj péče žalovaného o jeho bodové hodnocení řidiče. Za čirou spekulaci pak označil tvrzení, že jako řidič vozidla by byl potrestán shodnou pokutou a navíc by mu byly do bodového hodnocení řidiče zaznamenány i body. Nelze podle něj předjímat, jak by byl potrestán jako řidič vozidla, když nelze vyloučit, že by se vyvinul a nebyl potrestán nijak.

18. K odkazu žalovaného na nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 864/11, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, žalobce podotkl, že ani ty na předmětnou věc nedopadají, neboť se v nich jedná o případy, ve kterých ani přes přiznání obviněného nebyl zjištěn skutkový stav, o němž by nepanovaly důvodné pochybnosti. Dle jeho názoru se přitom o takovou situaci v projednávané věci nejedná. Žalovaný ostatně žádnou důvodnou pochybnost o totožnosti řidiče vozidla nespecifikoval. Správní orgán prvního stupně tak postupoval čistě účelově a obstrukčně, když řízení o přestupku řidiče vozidla zastavil, přestože všechny důkazy objektivně svědčily o tom, že to byl právě žalobce, kdo se přestupku dopustil. Postupoval tak proto, že je pro něj výběr pokut od provozovatelů vozidel pohodlnější. V tomto ohledu žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 8. 2014, č. j. 30 A 43/2014-40.

V. Obsah správního spisu

19. Ze správního spisu zjistil zdejší soud následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
20. Dne 9. 6. 2021 bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno oznámení o přestupku učiněné příslušným orgánem Městské policie hlavního města Prahy. Správní orgán prvního stupně po provedeném šetření dospěl ke zjištění, že dne 1. 6. 2021 v 13:41 hodin v Praze, ul. Spořilovské – Hlavní (v blízkosti sloupu veřejného osvětlení č. 415030, směr centrum), nebyly při užití vozidla na pozemní komunikaci dodrženy povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o provozu na pozemních komunikacích. Dosud nezjištěný řidič totiž v rozporu s ustanovením § 4 písm. c) zákona o provozu na pozemních komunikacích řídil motorové vozidlo tovární značky X, registrační značky X, rychlostí jízdy 89 km/h (po odečtení odpovídající možné odchylky měřicího zařízení) v místě, kde je dopravní značkou „B 20a Nejvyšší dovolená rychlost“ dovolena nejvyšší rychlost 50 km/h. Toto jednání bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
21. Na základě toho správní orgán prvního stupně nejprve vyzval žalobce jako provozovatele vozidla k uhrazení určené částky a posléze jej výzvou ze dne 30. 9. 2021, č. j. MHMP 1546755/2021/Ant, vyzval podle ustanovení § 137 odst. 1 správního řádu k podání nezbytného vysvětlení. Žalobce na zaslanou výzvu reagoval přípisem doručeným správnímu orgánu prvního stupně dne 22. 10. 2021, v němž uvedl, že vozidlo řídil dne 1. 6. 2021 v 13:41 hodin on sám.
22. Správní orgán prvního stupně tedy následně vyrozuměl žalobce o zahájení řízení o výše popsaném přestupku řidiče vozidla a předvolal jej na 9. 12. 2021 k ústnímu jednání. Dne 8. 12. 2021 byl správnímu orgánu prvního stupně doručen přípis, v němž žalobce uvedl, že se omlouvá z účasti na jednání z důvodu epidemiologické situace a že vozidlo registrační značky X řídil dne 1. 6. 2021 v 13:41 hodin on sám. Taktéž navrhl ve věci vyslechnout jako svědka pana I. B., nar. X, bytem X. Dne 9. 12. 2021 se pak v nepřítomnosti obviněného (žalobce) konalo ústní jednání a následně správní orgán prvního stupně usnesením o zastavení řízení ze dne 9. 12. 2021, č. j. MHMP 2062753/2021/Ant (dále jen „**usnesení o zastavení řízení**“), zastavil řízení o přestupku řidiče vozidla, neboť spáchání skutku, o němž bylo řízení vedeno, nebylo obviněnému prokázáno.

23. Následně vyrozuměl správní orgán prvního stupně žalobce o zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích a předvolal jej k ústnímu jednání. Řízení bylo zahájeno pro podezření z porušení ustanovení § 10 odst. 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích, neboť žalobce jako provozovatel motorového vozidla tovární značky X, registrační značky X, nezajistil, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních. K tomuto porušení povinností řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích došlo jednáním popsáním výše pod bodem 20. Dne 10. 1. 2022 se konalo ústní jednání v nepřítomnosti žalobce a dne 17. 1. 2022 vydal správní orgán prvního stupně prvostupňové rozhodnutí.
24. Dne 10. 1. 2022 předal žalobce k poštovní přepravě blanketní odvolání proti usnesení o zastavení řízení, v němž pouze shrnul obsah usnesení o zastavení řízení. Toto odvolání bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno dne 12. 1. 2022 a žalobce jej žádným způsobem nedoplnil. Rozhodnutím ze dne 15. 3. 2022, č. j. MD-9124/2022-160/4, žalovaný podané odvolání zamítl a usnesení o zastavení řízení potvrdil.
25. I proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno dne 16. 2. 2022. V něm namítl, že řízení o přestupku provozovatele vozidla bylo zahájeno dříve, než bylo pravomocně odloženo řízení o přestupku řidiče vozidla, což je nezákonné. Rovněž poznamenal, že k odložení přestupku řidiče vozidla a zahájení řízení s provozovatelem vozidla došlo nezákonně i z toho důvodu, že správní orgán prvního stupně zjistil, kdo vozidlo řídil, a obdržel též návrh na vyslechnutí svědka. Správní orgán prvního stupně se podle něj naplněním zákonných podmínek pro zahájení řízení s provozovatelem vozidla vůbec nezabýval, pročez je prvostupňové rozhodnutí i nepřezkoumatelné. O podaném odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, jímž jej zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

VI. Rozhodnutí bez nařízení jednání

26. Ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání, jelikož žalobce výslovně ve své replice s rozhodnutím bez jednání souhlasil a žalovaný k výzvě a poučení soudu podle ustanovení § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) nevyjádřil s takovým projednáním věci svůj nesouhlas. Zdejší soud zároveň za této situace a s ohledem na obsah správního spisu nepovažoval nařízení jednání za nezbytné.

VII. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

27. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu dotčeném žalobou, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán podle ustanovení § 75 odst. 2 věta první s. ř. s., přičemž vycházel ze skutkového a právní stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel zdejší soud zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
28. Podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích se *provozovatel vozidla dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*

29. Ustanovení § 125f odst. 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích stanoví, že *obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*
30. Podle ustanovení § 86 odst. 1 písm. c) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů *správní orgán usnesením zastaví řízení, jestliže spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému prokázáno.*
31. Ustanovení § 137 odst. 1 správního řádu stanoví, že *k prověření oznámení, ostatních podnětů a vlastních zjištění, která by mohla být důvodem k zahájení řízení z moci úřední, opatřuje správní orgán nezbytná vysvětlení. Správní orgán dále opatřuje vysvětlení potřebná k určení předpokládaného rozsahu podkladů pro rozhodnutí, stanoví-li tak zvláštní zákon. Vysvětlení může požadovat jen tehdy, nelze-li rozhodné skutečnosti zjistit jiným úředním postupem. Při opatrování vysvětlení se obdobně užijí ustanovení o předvolání (§ 59) a předvedení (§ 60). O odepření vysvětlení obdobně platí to, co pro odepření součinnosti při dokazování a zákaz výslechu.*
32. Podle ustanovení § 137 odst. 4 správního řádu *nelze záznam o podání vysvětlení použít jako důkazní prostředek.*
33. Podle ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu *se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. V případě, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 uchovávány odděleně mimo spis, v odůvodnění rozhodnutí se na tyto podklady odkáže takovým způsobem, aby nebyl zmařen účel jejich utajení; není-li to možné, uvedou se v odůvodnění rozhodnutí pouze v obecné rovině skutečnosti, které z těchto podkladů vyplývají.*
34. Žalobce v podané žalobě předně namítal nezákonnost zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla. V tomto ohledu považuje zdejší soud za vhodné předeslat, že přestupek provozovatele vozidla podle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je nutné chápat jako delikt subsidiární k deliktu řidiče vozidla. Provozovatel vozidla je tedy odpovědným za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích až v případě, že není možné s určitostí zjistit řidiče vozidla, který předmětný přestupek spáchal (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45). Jak totiž vyplývá z výše citovaného ustanovení § 125f odst. 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích, může správní orgán projednat přestupek provozovatele vozidla pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

35. Svou námitku týkající nezákonnosti zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla odůvodnil žalobce toliko tím, že správní orgány pominuly skutečnost, že se v postavení obviněného z přestupku řidiče vozidla k řízení vozidla písemně doznal a navrhl i výslech svědka. Z odůvodnění uvedené námitky je zřejmé, že žalobce má s ohledem na své doznání a návrh svědka za to, že správní orgán prvního stupně neprovedl nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku řidiče vozidla, respektive že nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení o přestupku řidiče vozidla a tedy ani podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla ve smyslu ustanovení § 125f odst. 5 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích (přestože v podané žalobě uváděl zjevně nesprávně ustanovení § 125f odst. 5 písm. a) zákona o provozu na pozemních komunikacích).
36. Zdejší soud se tak zabýval především tím, zda správní orgán prvního stupně skutečně učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku řidiče vozidla, potažmo zda měl dostatek podkladů, na jejichž základě by bylo spáchání předmětného skutku žalobci jako řidiči vozidla prokázáno, či nikoliv. V této souvislosti je vhodné nejprve zmínit rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2019, č. j. 1 As 406/2018-34, na který odkazoval i žalovaný a žalobce jej označil za nepřiléhavý. V něm Nejvyšší správní soud mimo jiné uvedl: „Vzhledem ke skutkovým okolnostem projednávané věci je třeba doznání stěžovatele ke spáchání přestupku v rámci podání vysvětlení považovat za zcela dostatečný podklad pro zahájení přestupkového řízení vůči stěžovateli jako řidiči vozidla. Správní orgán I. stupně neměl důvod o věrohodnosti sdělení stěžovatele jakkoliv pochybovat, neboť se jeví jako pravděpodobné, že vozidlo v posuzované době užíval jeho provozovatel. Jiná by ovšem byla situace, v níž by provozovatel vozidla označil jako řidiče v době spáchání přestupku jinou osobu. Pak by bylo namíste ještě před zahájením řízení o přestupku tuto osobu kontaktovat a vyzvat ji k podání vysvětlení, a pokud by tato osoba nebyla kontaktní, případně by podání vysvětlení odmítla, správní orgán by řízení proti takové osobě odložil a zahájil řízení o přestupku provozovatele vozidla. Stěžovateli je však nutno přisvědčit v tom, že k dostatečnému zjištění pachatele přestupku nepostačuje vycházet pouze z podání vysvětlení stěžovatele učiněným před zahájením přestupkového řízení. Ustanovení § 137 odst. 4 správního řádu totiž uvádí, že záznam o podání vysvětlení nelze použít jako důkazní prostředek. Tento závěr přitom vyplývá i z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, včetně rozsudku, na který odkazoval stěžovatel v kasační stížnosti (viz rozsudek ze dne 10. 2. 2016, č. j. 1 As 204/2015 - 33, nebo dále např. rozsudky č. j. 1 As 96/2008 - 115 či ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010 - 73, č. 2208/2011 Sb. NSS). Správní orgány tak nemohly založit svá zjištění ohledně pachatele přestupku pouze na výše uvedeném sdělení stěžovatele.“ Z tohoto citovaného rozsudku tedy toliko vyplývá, že správní orgán prvního stupně nemohl založit svá zjištění ohledně pachatele přestupku řidiče vozidla pouze na sdělení žalobce doručeném mu dne 22. 10. 2021 (tedy ještě před zahájením řízení o přestupku řidiče vozidla). Obsah této písemnosti podané na základě výzvy správního orgánu prvního stupně učiněné podle ustanovení § 137 odst. 1 správního řádu je třeba považovat za podání vysvětlení ve smyslu ustanovení § 137 správního řádu. Takové podání vysvětlení však nelze podle ustanovení § 137 odst. 4 správního řádu použít jako důkazní prostředek (srov. též např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2019, č. j. 6 As 115/2019-28, ze dne 11. 2. 2021, č. j. 4 As 252/2020-19, nebo ze dne 11. 8. 2022, č. j. 8 As 150/2020-43).
37. Žalobce nicméně zaslal správnímu orgánu prvního stupně ještě jeden přípis, v němž se k řízení předmětného vozidla dne 1. 6. 2021 v 13:41 hodin doznal a navrhl v něm výslech

svědka. Tento přípis byl správnímu orgánu prvního stupně odeslán dne 6. 12. 2021 a doručen dne 8. 12. 2021, tedy jeden dne před konáním ústního jednání nařízeného ve věci přestupku řidiče vozidla. Předně je na tomto místě třeba odmítnout tvrzení žalobce, že by správní orgány skutečnosti v přípisu uvedené ignorovaly. Správní orgán prvního stupně se jeho obsahu věnoval na straně 2 usnesení o zastavení řízení a také na straně 5 prvostupňového rozhodnutí. Žalovaný se pak uvedenými skutečnostmi zabýval na straně 3 a 4 rozhodnutí, jímž zamítl odvolání proti usnesení o zastavení řízení, a stejně tak i na straně 4 napadeného rozhodnutí. Zdejší soud se přitom ztotožňuje s jeho závěrem, že na základě tohoto přípisu nemohlo být spáchání předmětného skutku žalobci jakožto řidiči vozidla dostatečně prokázáno.

38. V již výše zmíněném rozsudku ze dne 7. 8. 2019, č. j. 6 As 115/2019-28, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„ačkoli zákon vychází z předpokladu, že je namístě primárně postihovat řidiče vozidla na základě subjektivní odpovědnosti, nyní projednávaný případ ukazuje, že v právní úpravě je mezera, která může vést (vzhledem k tomu, že zahájení přestupkového řízení s řidičem vozidla de lege lata nepřerušuje běh promlčecí doby pro přestupek provozovatele vozidla, v kombinaci s krátkou jednorocní dobou pro promlčení odpovědnosti za přestupek) k tomu, že za objektivně zjištěné porušení pravidel silničního provozu nakonec nebude potrestán nikdo (řidič ani provozovatel), což nelze považovat za žádoucí situaci (srov. odstavce 79 a 80 nálezu Ústavního soudu ze dne 16. května 2018 sp. zn. Pl. ÚS 15/16, vyhlášeného pod č. 116/2018 Sb.). Správní orgány si tak budou muset být v každém konkrétním případě vědomy toho, že účelem „přiznání“ provozovatele, že v době spáchání přestupku řídil své vozidlo (přesněji účelem podání vysvětlení, v němž provozovatel označí za řidiče sám sebe), může být pouze zahájení řízení o přestupku řidiče, v němž pak obviněný zůstane zcela pasivní (nebo naopak aktivní v nejrůznějších obstrukcích), čímž znemožní zjištění osoby pachatele přestupku v procesně použitelné podobě, a v konečném důsledku způsobí marné uplynutí lhůty pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla (obdobné snahy ze strany osob spolupracujících se zástupcem stěžovatele i s jeho zmocněncem ze správního řízení jsou již v judikatuře Nejvyššího správního soudu popsány – viz například rozsudky ze dne 22. října 2015 č. j. 8 As 110/2015 - 46 ze dne 29. března 2017 č. j. 6 As 24/2017 - 31 týkající se uvádění totožnosti nekontaktních řidičů). Pokud se provozovatel vozidla, fyzická osoba, sám označí za řidiče, tedy pachatele jinak objektivně zjištěného přestupku, vyvolává to samo o sobě podezření o účelovosti takového jednání, neboť uvedený postup jinak nedává valný smysl – v přestupkovém řízení totiž může být uložena pokuta vyšší, nadto podle typu přestupku může mít odsuzující rozhodnutí důsledek v podobě záznamu bodů do registru řidičů. V situacích, kdy provozovatel vozidla sám sebe označí za řidiče a v zahájeném řízení o přestupku řidiče zůstane zcela pasivní, tedy správní orgány budou muset pečlivě vážit, zda nejde o procesní obstrukci, zda má smysl pokračovat v řízení o přestupku řidiče, nebo je namístě je zastavit a zahájit řízení o přestupku provozovatele vozidla předtím, než uplyne promlčecí doba. Případná úvaha správního orgánu o neúčelnosti vedení řízení o přestupku řidiče se pak bude muset odrazit v odůvodnění rozhodnutí o přestupku provozovatele vozidla, aby bylo možné přezkoumat, zda byly učiněny všechny rozumné kroky ke zjištění řidiče vozidla.“*
39. Jak se podává ze shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu, vyvolává sama skutečnost, že žalobce jako provozovatel vozidla označil sám sebe za řidiče, podezření o účelovosti takového jednání. Nadto žalobce ve svém přípisu doručeném správnímu orgánu prvního stupně 8. 12. 2021 neuvedl v tomto ohledu kromě prosté informace, že vozidlo řídil on sám, prakticky nic konkrétního (a to ani ohledně jím v replice

hypoteticky zmiňovaného vyvinění). Taktéž se nezúčastnil ani nařízeného ústního jednání, přičemž zmíněný přípis s omluvou a prostým doznáním odeslal správnímu orgánu prvního stupně 6. 12. 2021, když ústní jednání se mělo konat již 9. 12. 2021. Doručen tak byl až jeden den před konáním ústního jednání. Omluvu tedy nelze považovat za náležitou, neboť nebyla provedena včasné a její důvody nebyly ani řádně doloženy (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23, a ze dne 10. 10. 2012, č. j. 1 As 116/2012-25). Proti usnesení o zastavení řízení navíc žalobce podal toliko blanketní odvolání, v němž pouze shrnul obsah usnesení o zastavení řízení a neuvedl žádné důvody svého nesouhlasu s tímto usnesením. Svou argumentaci uplatnil až v rámci řízení o přestupku provozovatele vozidla. S ohledem na vše výše uvedené se zdejšímu soudu jeví žalobcovo doznání jako učiněné účelově s cílem zastrít jeho pasivitu v řízení o přestupku řidiče vozidla a způsobit marné uplynutí lhůty pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla. Skutečně tedy nebylo možné toto doznání považovat samo o sobě za dostačující pro prokázání, že předmětný skutek spáchal jako řidič vozidla žalobce. Obsah doznání přitom nepodporovaly ani ostatní shromážděné podklady, které dokládají pouze to, že došlo k překročení nejvyšší dovolené rychlosti na pozemní komunikaci v obci, jakož i místo a dobu tohoto jednání, avšak nepodává se z nich ničeho ohledně osoby pachatele. Správní orgány pak neignorovaly ani návrh žalobce na výslech svědka a neopomněly se s ním vypořádat, když navržený výslech odmítly provést pro jeho nadbytečnost, což dostatečně odůvodnily. Žalobce totiž žádným způsobem neuvedl, co by měl daný svědek blíže objasnit. Žalovaný rovněž odkázal i na další řízení, v nichž byl žalobcem označený svědek opakovaně uváděn jinými účastníky řízení jako řidič vozidla. Tento návrh žalobce na výslech svědka se tedy i zdejšímu soudu jeví rovněž jako účelový. Za správný je proto třeba považovat závěr, že shromážděné podklady nebyly dostatečné, aby na jejich základě bylo žalobci jakožto řidiči vozidla spáchání předmětného skutku prokázáno.

40. Lze tak shrnout, že jelikož se žalobce nedostavil k nařízenému ústnímu jednání, nepodařilo se správnímu orgánu prvního stupně jej vyslechnout a tím podpořit zjištění plynoucí z podání vysvětlení. K prokázání spáchání předmětného skutku žalobci jako řidiči vozidla navíc nepostačoval ani přípis, v němž uvedl, že vozidlo řídil on sám, který byl správnímu orgánu prvního stupně doručen v průběhu řízení o přestupku řidiče vozidla, jak již bylo rozebráno výše. Žádné poznatky o osobě pachatele nevyplývaly ani z ostatních shromážděných podkladů (zejména oznámení o přestupku a fotodokumentace) a správně byl pro nadbytečnost odmítnut i návrh žalobce na výslech svědka. S ohledem na tyto skutečnosti zdejší soud uzavírá, že správní orgány učinily nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo, a postupovaly správně, když řízení o přestupku řidiče vozidla zastavily, protože obviněnému z tohoto přestupku (žalobci) nebylo spáchání předmětného skutku prokázáno. Podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla upravené v ustanovení § 125f odst. 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích tak byly splněny (přiměřeně srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2019, č. j. 1 As 406/2018-34, ze dne 10. 12. 2020, č. j. 1 As 120/2020-41, či ze dne 11. 8. 2022, č. j. 8 As 150/2020-43). Námitka žalobce týkající se nesplnění podmínek pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla proto není důvodná.

41. Co se týče žalobcem namítané nedůvodnosti nařízení ústního jednání v rámci řízení o přestupku řidiče vozidla, musí zdejší soud uvést, že žalobce nemá pravdu, když tvrdí, že správní orgán prvního stupně měl dostatečně zjištěn skutkový stav věci na základě písemných podkladů, pročez nebyl oprávněn ústní jednání nařídit. Ústní jednání správní orgán prvního stupně nařídil za účelem výslechu žalobce, tedy dalšího objasnění skutkového stavu věci. Žalobce opomíjí, že své podání, v němž se v rámci řízení o přestupku řidiče vozidla doznal k řízení předmětného vozidla, bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno až den před konáním ústního jednání (tedy až po jeho nařízení) a nadto ani dostatečně spáchání předmětného skutku neprokazovalo (viz výše). Správní orgán prvního stupně tedy postupoval správně, když ústní jednání za účelem dalšího objasnění skutkového stavu věci nařídil.
42. Zdejší soud se zabýval i žalobcem namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, která měla spočívat v tom, že žalovaný se nevypořádal s odvolacími argumenty týkajícími se splnění podmínek pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla a nepřezkoumatelnosti prvostupňového rozhodnutí. V této souvislosti zdejší soud nejprve konstatuje, že je skutečně povinností správního orgánu vypořádat se v odůvodnění rozhodnutí se všemi námitkami, návrhy a vyjádřeními účastníka řízení (ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu). Pokud se správní orgán v rozhodnutí o opravném prostředku se všemi uplatněnými námitkami nevypořádá, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, a ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45). O nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů se jedná zejména tehdy, opomene-li správní orgán na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Naopak, pokud se správní orgán podstatou námitky řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky, o nepřezkoumatelnost rozhodnutí se nejedná. Správní orgány zároveň nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí; takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud (srov. náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43, a ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38). Z uvedeného vyplývá, že rozhodnutí odvolacího správního orgánu není nepřezkoumatelné, pokud je odpověď na dílčí odvolací námitku alespoň implicitně obsažena ve vypořádání jiné námitky nebo pokud správní orgán postaví proti námitkám vlastní ucelenou argumentaci, vedle níž námitka neobstojí.
43. Ačkoliv by zřejmě v napadeném rozhodnutí mohlo být podrobněji vysvětleno, jak žalovaný uvážil o námitkách žalobce týkajících se nesplnění podmínek pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla a nepřezkoumatelnosti prvostupňového rozhodnutí, neposoudil zdejší soud napadené rozhodnutí jako nepřezkoumatelné. Žalovaný se přezkumem závěrů správního orgánu prvního stupně o splnění podmínek pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla zabýval zejména na stranách 3 a 4 napadeného rozhodnutí. Tam ještě dostatečně vysvětlil, proč nepovažoval shromážděné podklady za dostatečné pro prokázání spáchání skutku žalobci jako řidiči vozidla. Přitom neignoroval ani skutečnost, že žalobce se k řízení vozidla písemně přiznal i v postavení obviněného z přestupku řidiče vozidla. Jistě mohl případně i

v napadeném rozhodnutí blíže vysvětlit, proč správní orgány neprovedly žalobcem navržený výslech svědka. Tomu se nicméně věnoval již správní orgán prvního stupně v usnesení o zastavení řízení a v prvostupňovém rozhodnutí, jakož i žalovaný v rámci rozhodnutí, kterým zamítl odvolání proti usnesení o zastavení řízení. Namítanou nepřezkoumatelností se pak žalovaný sice stručně, avšak vzhledem k obecnosti vznesené námitky a obsahu prvostupňového rozhodnutí ještě dostatečně, zabýval na straně 5 napadeného rozhodnutí. Lze tedy uzavřít, že žalovaný postavil proti námitkám žalobce uvedeným v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí vlastní argumentaci, vedle níž odvolací námitky neobstojí, což je v souladu se shora uvedenými závěry judikatury. Ani námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí tedy zdejší soud neshledal důvodnou.

VIII. Závěr a náklady řízení

44. Zdejší soud tak ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobcem uplatněny. Zároveň v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž by bylo nutno přihlížet z úřední povinnosti. Podanou žalobu proto zdejší soud zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
45. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků rozhodl zdejší soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 27. prosince 2023

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v.r.

samosoudce